

SLOVENSKI NAROD.

Enajst vsak dan, izven ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Slovenija za Slovence!

„Augsburger Allgemeine Zeitung“ je prišla pred nekoliko dnevi več člankov o naših razmerah na Češkem in nasvete o tem, kako naj bi se Čehi pomirilo in za skupno državno delovanje na ustavni podlagi pridobilo. Pisatelj (nemški listi so rekli, da je to praška univerze profesor Gindely, slavnega historika) v ta namen svetuje kot prvo in glavno potrebo, da se narodna samouprava uvede, tako, da bodo tam, kjer Nemci prebivajo, sami Nemci uradovali ali upravljali, a tam, kjer Čehi stanujejo, naj sami Čehi uradnikujejo, tako, da bode nastavljenje uradnikov narodno.

In praška „Politik“ je temu ondan pristavila v svojem članku te besede: „Zares so, poleg krivičnega volilnega reda, pri nas krivice krivice, ležete v tem, da smo Slovane odvisni tako mnogostransko od Nemcev ali nemškutarjev, od ljudij, ki vsa višja mesta zavzemajo in s tem gospodujejo. Takó, da ne bi svoje narodnosti do neke meje zatajili, kar je vendar odločno demoralizatorno, ne more nobeden Slovan na Češkem do svoje pravice priti, in to je ravno podedovani stigma vsakega tujenarodnega gospodstva.“

Tako piše češki list, da je na Češkem. In kako je pri nas Slovinci? O bože mili, pri nas je tudi vse tako hudo, samo da je — še mnogo in mnogo huje. Čehi imajo narodne šole in narodne gimnazije, narodne realke. Pri nas nimamo niti jedne slovenske gimnazije, niti jedne slovenske realke. Celó učiteljske je nemško. Pri nas niti v ljudskih šolah narodni jezik izključivo učni. Čehi imajo v sodnih narodni jezik. Pri nas se dajejo trdemu slovenskemu kmetu, ki ni ene besede nemškega ne zna, samo nemški „urtni“ iz sodnij v roke.

Mi, ki smo tedaj v narodnem obziru še veliko na slabšem, nego Čehi, mi bi z obema rokama hvaležni bili, ko bi se tudi pri nas izvelo in izvršilo to, kar praški dopisnik v „A. A. Z.“ za Čeha terja, namreč, da bi bili v slovenskih šolah le slovenski profesorji in učitelji, a v naših slovenskih uradih le slovenski uradniki, t. j. taki, katerim bi bilo svobodno rabiti svoje in naše domovine v svojej domovini.

Pa morda kdo poreče, da je težko izvedljivo?

Glede šol kar precej, glede uradov pa kmalu!

Slovenskih profesorjev jako veliko službuje zunaj slovenske domovine, kjer niso mesta dobili. Ne le da na Hrvaškem služi jako mnogo Slovencev profesorjev, tudi mej Nemci jih je od leta do leta več, tako, da

bi mi lahko že pobahali se, da mej Nemce uže našega naroda ljudje „kulturo nosijo.“ Precej mlajših slovenskih profesorjev pa je, ki so baš izpite naredili, — pa službe ne dobodo.

Znano pa je, da na gimnazijah in realkah, ki so po slovenskej zemlji, služi skoro polovica Nemcev. Mi tukaj nikakor ne nameravamo zoper te Nemce „ščuvati.“ Mi jih nečemo preganjati. Ampak vprašamo pa vendar, ali bi ne bilo res lepše, da bi ti nemški profesorji avanzirali od nas proč mej svoje nemške rojake, a naši slovenski rojaki naj bi se od Nemcev proč, z nemških gimnazij vrnili k nam domov? To bi bilo za nas prav in za Nemce prav. Kakor naši rajši služijo doma, tako so gotovo tudi uradniki družih narodnostij najrajši mej svojim narodom. Ne bi li to naravno bilo?

Kar o profesorjih, to isto velja tudi o uradnikih. Domači naj bi bili mej domačimi. Pač je res, da po večini so uže domačinje povsod (ali večidel) tam, kjer je treba z narodom govoriti, kar sicer bi službe oskrbovati ne mogli. Ali dosti jih je vendar še v raznih uradih pri nas, ki niso rojeni Slovinci, kateri se ne razumejo z našim narodom, uradovati pa v narodnem jeziku ne bi mogli, tudi če bi prihodnje ministerstvo svoje doznanje „nach Möglichkeit und thunlichkeit“ drugače razumevalo nego Giskrovo, Lasserjevo itd. Ker je pa na drugi strani naših slovenskih uradnikov zunaj naše dežele tudi precej, naj bi se tudi ti zamenjali.

Ravno to kar velja o državnih uradnikih, velja o železniških in družih privatnih društvih. Koliko slovenskih železniških uradnikov je nastavljenih po tujem. Oni hrepené po prestavljenju v domovino. Tu pri nas so pa nekateri taki, ki bi z njimi iz srca radi zamenjali, da bi prišli mej svoje, mej Nemce.

Mi nikakor nečemo terjati, da naj to brez izjeme velja za vse. So Nemci, uradniki in profesorji, ki so priljubljeni pri nas in potrebo; naj ostanejo ti, ali to je velika nanjšina; ravno tako se je kateri Slovenec v tuini aklimatiziral, da ne bi hotel domov nazaj. Naj ostane. Ali pravično pravilo pa bi bilo vendar le to: nemške šole in uradnike za Nemce, češke za Čeha, slovenske za Slovence v prvej vrsti.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. julija.

Cesar **Franjo Josip** bode pohodil nemškega cesarja, ki se je prišel v Gaštajn zdraviti.

Čuje se, da bodo **deželni zbori** sklicani skupaj potem, ko bode državni zbor dokončal posvetovanje o brambenej postavi. Kakor se bode glasovalo o tem zakonu, od tega je odvisno, ali se bode potém razpustil češki de-

želni zbor in tja preloži vse delovanje o poravnavi s Čehi.

Oficijozno časopisje kaže na nekako „državno stranko“, katera naj bi se osnovala in katera bi vzdrževala ustavni „status quo“, ter samo za to skrbela, da bi se tekoči vladni posli odpravljali. O tem piše praška „Politik“:

„Naši poslanci ne bodo igrali vloge stativov ministerskih, ako uže pred njih vstopom v državni zbor ne bodo óne naše zahteve izpolnene, katerih ustavovni „status quo“ ne izpolnjuje, ali ako se jim ne bo dalo poročev, da bodo v državnem zboru dosegli svoje želje. Baš tako óna rola ne ugaja Poljakom in poljske novine odbijajo odločno óno mnenje, da bi klub poljskih poslancev bil óni steber, na katerega bi se „državna stranka“ naslanjala. „Gazeta Narodowa“ izreka, da morajo poljski poslanci hoditi složno z novo avtonomistično večino na podlagi avtonomističnega programa, nikakor pa ne z „državno stranko“, ki bi bila avtonomistična, ako bi šlo poglavito ali do cela za ohranjenje „status quo“. Mi si ne moremo misliti, da bi bil baš grof Taffe v obnovljenem ministerstvu najgorečnejši pristaš „državne stranke“, ki bi se hotela zoper vse avtonomistične želje obdati s kitajskim zidom. Ako bi šla stvar samo za to in za opravljanje tekočih poslov, potem ne bi trebalo kabinetne krize. To opravljal bi tudi knez Auersperg in baron Lasser. Ako je pa uže napredna ustavoverna stranka zapustila ustavni „status quo“ in ustavnej vladi nij več v podporo, to bi bilo vendar čudno, da bi se zdaj naenkrat zahtevalo od avtonomistov, da bi smatrali óno, v protivnosti z njihovimi načeli uvedeno in centralistično „zagrizeno“ ustavo za nepremisljivo in bi jo še pobožno branili.“

V **Bosni** so nastali zadnje čase v nekaterih krajéh nemiri, katere so potem vojaki udušili. Govoreč o tem dogodjaju, piše „Pest. Lloyd“, da avstrijski vojaki bodo pač lahko take krajevne nemire vselej zatrli, ali uprava v Bosni naj skrbi za to, da se prebivalstvo zadovolji.

Vnanje države.

Ruska vlada je prepustila **Bolgariji**, da razruši podunavske tvrdnjave. Ali ker bi to delo stalo nad 5 milijonov rubljev, a Bolgarija nima še toliko novcev, da bi jih proč metala, — ostanejo še tvrdnjave na svojem mestu.

Iz Trnova pak se poroča, da ruski vojaki zaradi neprenehljivega deževja ne morejo iti iz Bolgarije.

Turški veliki vezir Khairudin paša je zahteval od sultana sledeče kot pogoje, da ostane še v ministerstvu: sultan se ne sme nič vtikati v stvari, ki pripadajo velikemu vezirju, ki naj ima pravico uradnike imenovati in odstavljati; Osman paša in Riza B. y morata odstopiti, velik vezir pak naj po svojej volji zbere okolo sebe složno ministerstvo; grško vprašanje naj se predloži v rešitev zboru dostojanstvenikov.

Novejši telegram pak poroča, da hoče sultan odpustiti Khairudina zaradi — njegove bolehnosti. Sultan gotovo nij zadovoljen sprejeti velikega vezirja predloge.

Iz **Aten** se poroča, da se je kralj 24. t. m. dalje časa posvetoval z vodji opozicije,

s poslancema Trikupisom in Zaimesom, in jima je ponudil, naj ona dva sestavita novo ministertvo. Trikupis in Zaimes sta potem odgovorila, da prevzameta ta nalog, ali da se mora preje zbornica razpustiti.

Po posvetovanju o davku na mlenje je 24. t. m. sklenil italijanski senat ta davke odpraviti pri slabšem žitu. Poročevalec Saracco je naznanil, da kadar se bode parlament zopet sešel, bo predložil poročilo o pristavku zbornice, vled katerega naj bi se davke za mlenje finejšega žita s 1. julijem 1880 znižal, a do leta 1884 popolnoma odpravil.

V angleške spodnje zbornice je bil sprejet v drugem branju tretji zakon za irska vseučilišča. Zbornica se bo sklenila 15. avgusta. „Daily Telegraph“ poroča, da sta se Anglija in Francija zjedini, kako bosti končno postopali glede Egipta; postavila se bo zopet enquetna komisija z zakonodajno oblastjo; predsednik tej komisiji bode Rivers Wilson, Bellinghies pa finančni kontrolor. Za ministre se ne bode postavilo Evropecev.

Nedavno smo poročali iz južno-ameriškega bojišča mej državami Čile in Peru-Bolivia, da ko so na morju poskusili svoje moči, sta se oklopni ladiji obeh strank v morje potopili. Zdaj pa so se začeli tudi na suhem napadati, in sicer so bili vojaki Chilenske republike tepeni, ter so izgubili 1500 mož. A tudi na morju so bile peruvanske ladije zmagovite, ter so morale Chilenske bežati v bližnjo loko.

Dopisi.

Iz bele Krajine 19. julija. [Izv. dop.] Za črnomeljski okraj bode dne 21. avgusta okrajna učiteljska konferencija v Črnomlju.

Dnevni red ima razen navadnih obligatnih točk tudi te:

1. Praktične vaje v telovadbi. Kazeta Šetina in Rupnik.
2. Zakaj se pri pisanju vselej ne doseže učni smoter? itd. R. f. Kavčič in Schönbrun.
3. Kaj naj se podučuje o domačem gospodinjstvu? Poročati učiteljici Arko in Vidic.
4. Koliko in kaj naj se posebno uči v ponavljavnej šoli; kakšna bi morala biti knjiga za te šole? Ref. Grm.
5. O uradnih spisih. Ref. Engelman.
6. Kako naj učitelj tudi izven šole dela za blagor državni in narodni? R. f. Ivanetič in Lokar.

Od Kolpe 21. julija. [Izv. dop.] Volitve so minule. Nasprotniki naši jadikujejo, ter si jeden drugemu očitujejo grehe, a kriv neče biti nijeden. Znati bi morali vendar ti privandanci, da je to prokletstvo zlega dejanja, ki hudo vedno le rodi! Mar se nij dolgo zadosti sopirila njih razuzdanost, nijso li dolgo in povsod črnili narod slovenski; a žalibog Slovenec je mehak — premehak. —

Toliko bolj slavna je zmaga na naši strani. Narod slovenski je uže mnogokrat izrekal željo, pohlevno željo: „Gospodine ne pomagaj meni, samo Turčinu ne pomagaj!“ Izpolnila se mu je in videlo se, da Kranjska je zemlja slovenska. „Još Slovenija nij propala.“ —

Tudi v Istri in Dalmaciji so zmagali narodnjaki, v zadnji je žalibog propadel velezaslužni dr. Klaič vsled črnega izdajstva nekaterih pravoslavnih Srbov. V obče je vendar izid dober in nadejamo se tudi pri nas boljših časov. —

Tukaj imamo veliko sušo, poljski pridelki kažejo slabo; a tršje je sicer dokaj dobro, vendar bi bil dež tudi za vinograde potreben in koristen. Čuje se tu, da idejo kmalu vojaki v Novi Pazar. —

Iz Trsta 24. julija. [Izviren dopis.] Ljubljana ima v svojem zidovji smeti, katere je sapa od tujih krajev zanesla, da izpuhte svoje kužne vonjave v osrčji Slovenije. Kdo se ne bi smijal „Tagblattovim“ Pavlihom, ki vsako bilko, katera iz kake mlakuže gleda, v svoj hudobni prid porablja.

Ker je slovensko novinarstvo „vsaga krivo“, B. g. vé, če tudi nij krivo, da naši lahoni petarde mečejo po Trstu.

Tudi mi v Trstu imamo smrtno sovrahe lahone, pa pri vseh njih najhujših napadih so vendar dostojnejši in kar uljudni proti tevtonskemu cepcu, ki pri nas slepo na desno in levo udriha, nazadnje pa le sebe po butici buta. Če so bili trije iz Škofje Loke kaznovani, nij to čisto ničesa novega in nič posebnega, kdor pozna Trst in njegove razmere. Morda bi ljubljanski „Tagblatt“ v Trstu za policaja dobro služil? samo ne bi se ujemala njegove načela, grditi ljudstvo, mej katero se je uselil, sè svojo umazano robo. Listu, kateri le od tatvine iz tujih listov izhajati more, takemu listu daje lah prav primerno ime („f. lio de brigante“).

Naj bode uverjen „Tagblatt“, da sebi škoduje s surovimi napadi, a našej narodnej stranki le koristi.

V četrtek gre od tukaj deputacija tržaških Slovencev v Gorico h skupnej konferenci, da se posvetuje o reorganizaciji političnega društva in slovenskega tednika za vse Primorsko. Neko gibanje mej domačimi delavci je vedno bolj zapažati, vse protivje je proti Furlanom obrneno, ki so povsod potaknjeni, naši domači pa brez dela okrog postopajo.

V plinovej tovarni so pred dvema dnevi Skedenjski okoličani energično terjali, da se mora nekoliko Furlanov odstraniti, katere lahonski magistrat podpira; a policija je z lepim vse za nekaj časa potolažila.

Iz Zagreba 23. julija. [Izv. dop.] 14. julij bil je veličasten dan za Zagreb in za celo Hrvatsko; ta dan se je izpolnila goreča želja prvega hrvatskega pesnika in rodoljuba, generala Petra pl. Preradovića, želja, ki jo na koncu svoje prekrasne pesni „Putnik“ izreka: „U tvom polju daj mu groba, Tvojim cviečem grob mu kiti.“ Kakor uže poznato, pokopali so se ostanki slavnega pesnika hrvatskega Preradovića, ki so dozdej na dunajskem pokopališču počivali, na skupnem grobju v Zagrebu.

Za ta namen bilo je mesto uže na predvečer s hrvatskimi trobojnicami okinčano; drugo jutro vrelo je ljudstvo uže ob petej uri zjutraj na kolodvor, od koder se je sprevod začel. Spreveda udeležila so se vsa društva v Zagrebu, kakor tudi vnjanja. Na čelu je bil križenoša in za njim vrli „Sokolci“ v svojej obleki. Za sokolci sledile so vse zagrebške šole z učitelji in profesorji. Za šolsko mladežjo sledilo je društvo veterancev z zastavo, za njimi pevska društva „Kolo“ in „Sloga“ z zastavo. Za pevskimi društvi nesli so gimnazijci bakle in za njimi zastopniki društev z venci v Preradovićevo slavnost poklonjenimi; vencev je bilo kakih sto, ki se morejo še zdaj v narodnem muzeju videti. Vseučiliščniki, v narodnej obleki, so šli na vsakej strani prekrasnega mrtvaškega voza jeden je pa pred vozom pesnikova dela nosil. Za vozom šla je obitelj neumrlega pesnika, presvitli ban in nekdanji pesnik Ivan Mažuranić z generalom Pürkerjem, kot namestnikom fzm. Filipovića, biskup Posilović, rektor

in profesorji univerzitet in drugi gostje. Sprevod se je končal z društvom vatrogascev.

Pred sprevodom govoril je gosp. August Šenoa na kolodvoru kratek in jednat govor, za njim je zapelo pevsko društvo „Kolo“ himno na Preradovića, ki jo je g. Šenoa zložil; g. J. pl. Zlita pa vglasbil. V stolnei cerkvi brala se je mrtvaška maša, pri kateri se je od J. pl. Zlita vglasbeni requiem pel.

Na pokopališču je tudi g. Vojnović kratek govor imel, kateremu so slava-klici na Preradovića sledili, in ko je še pevsko društvo „Kolo“ konec himne zapelo, bila je sv. čanost, ki ostane vsakemu Hrvatv v vednem spominu, končana.

V jeseni bodo še enkrat pesnikove ostanke prenesli v prekrasen mauzolej, ki pa še zdaj nij gotov. Grobni spomenik, ki ga je g. Rendić napravil, je prekrasen, zajedno je spomenik Preradovića in Rendića. Slava pesniku Preradoviću!

Domače stvari.

— (Občni zbor) delniškega društva „Narodne tiskarne“ bode denes v nedeljo ob 10 uri, na kar opozorujemo osobito one delničarje, ki stanujó v Ljubljani.

— (Zborovanje antropologov) Ljubljani se prične jutri v ponedeljek ter imajo biti njih prva seja od 9. do 12. ure dopoldne. — (G. Karel Klun.) naš državni in deželni poslanec, je bil dne 25. t. m. v stolnei cerkvi ljubljanskej instaliran ali umeščen na baron Ravbarjev beneficij.

— (Iz poročila učencev I. mestne peterorazredne deške ljudske šole v Ljubljani) koncem šolskega leta 1878/9 posnemljemo, da je bilo vseh skupaj 364 učencev; Slovencev je bilo 348, ostali pa Nemci. Napredek je bil na tej šoli v obče ugodnej, nego na prvi mestnei ljudske šoli. Učiteljev je delovalo 6. Tudi tu niso imena učencev, kakor bi morala biti, ker n. pr. „Brinšek“ nij pravilna pisava.

— (Vinska letina.) Poročila se ne glasé posebno ugodno. Vina bode povsod manj, ko lani, kvaliteta pa bode vsakako boljša. Po Vipavi prav slabo kaže. Na Štajerskem se je obilo zaroda zaleglo, v lepem vremenu je odcvelo, potem pa je smod ali palež v mnogih legah veliko škode napravil, ker je skoraj vsak dan po večkrat dež lil, vmes pa solnce pripekalo. Kjer je zemlja ilovnata, se je grozdje obdržalo, na peščenih tleh pa večji del odpadlo. Vinska cena po malem raste, a od nikod nij slišati o živahnej kupčiji. Tako malo sadja, kakor letos, uže dolgo let nij bilo.

— (O vinoreji in kletarstvu) bode tekom meseca avgusta g. R. Dolenec, vodja slapske vinogradne šole po Dolenjskem v raznih krajih predaval. Poljedelsko ministerstvo je v ta namen kranjske kmetijske družbi 200 gld. privolilo. Predavanja bodo v Trebnjem, Novem mestu, Črnomlju, Metliki, Semiču, Krškem in v Radečah. G. Dolenec se bode povsod po tri dni mudil, da se najprej informira o lokalnih razmerah in potem lahko vinorejcem dokazuje napake dozdanjega ravnanja v vinogradih in kletih.

— (Občni zbor politič. društva „Sloga“) dne 24. t. m. je izvolil za predsednika g. dr. Tonkija, za odbornike pa so bili izvoljeni gg.: J. Kovačič, dr. Rojce, Mašera, vikar iz Št. Mavra, Čerin, vikar iz Avč, Ferfina Tone, Hmeljak Franc, trgovec, Godnič, kaplan v Solkanu, Šuc, posestnik na Krasu in

Licen posestnik v Rifenbergu. Namestniki gg.: Faganel, Peternelj, Sorč, Lapanja in Kurinčič.

— (Sedem žensk) je — kakor se iz Jasenovca piše 23. t. m. hrvatskemu listu — ubila strela, ko so okolo poudne delale na polji okopavajuče koruzo.

— (Slaba letina.) Piše se v „Narodni list“, da iz vse Dalmacije dohajajo glasi, ki tožijo o nepovoljnem stanju letine. V okraju Zadarskem je vse propalo. Huda vročina je.

— (C. k. možko učiteljišče v Kopr.) Piše se nam: Zrelostnej skušnji, katera se je vršila pod vodstvom g. dež. šolsk. nadzornika A. Klodiča, podvržno se je 34 kandidatov. Mej njimi je bilo 28 četrtoletnikov, 2 lanskega leta reprobirani in 4 vnani. Po narodnosti: 18 Slovencev, 14 Italijanov in 2 Hrvat. Spričevalo zrelosti je v dobilo v skupnem: 13 Slovencev, 1 Hrvat in 8 Italijanov. Gospod Brezovič Albert je sprejel spričevalo zrelosti z odliko. Mej slovenskimi maturandi so skušnja dobro dovršili. Anžlovar (slov. nemšk. učni jezik), Berginec (slov. uč. jez.), Feriuga (slov. nemšk.), Ivančič (slov.), Košuta (sl. nem.), Krašovec (sl. nem.), Soban (sl. nem. italj.), Širok (sl.), Štrukelj (sl.), Uršič (slov.), Valentinčič (slov. nem.), Zavrnik (sl. nemšk.), Janovskij (slov. nemšk.). Mmo tega so se imenovali 4, (3 italj.) nesposobnimi (reprob. na jedno leto) in 4 so reprobirani iz jednega predmeta na dva meseca. Nemščino, kot predmet, so vsi oni, kojim se je podelilo spričevalo zrelosti, z dobrim uspehom dovršili. Strani vnanih je sprejel jeden spričevalo zrelosti, dva sta reprobirana na dva meseca in jeden je nezrel. Pismene skušnje so bile 1. do 10. julija in ustne 15. do 22. t. m. Šolsko leto končamo 31. julija. Bog daj mladini in bodočim učiteljem mnogo dobrega koristnega in veselega uspeha!

pl.

— (Cesar) je pogorelec v Dornavi pod Ptujem daroval 800 gl.

— (Mariborski knez in škof) je ob priliki svojega odlikovanja z velikim križem Franc-Jozefovega reda daroval za pogorelce v Dornavi poleg Ptuja 100 gl. in za pogorelce v Hotinji vasi v slivniškej fari poleg Maribora 50 gl.

— (Zakrament sv. birme) bode g. knezo-škof lavantinski v gornjegradskej dekaniji naslednje dni delil: 23. avgusta v Mozirji; 24. v Ročici; 25. Gorenjem gradu; 26. pri sv. Frančišku; 27. na Ljubnem; 28. v Lučah in 29. avgusta v Solčavi.

— („Slov. Gospodar“) pripoveduje, da je bil tožen od celjskega državnega pravdnika, zakaj se mu nij ob pravem času naznanilo izdavanje: „Cerkvene“ in „Gospodarstvene priloge“, a urednik je dné 19. julija pred sodnikom dokazal, da ima naš list po § 7. tiskovne postave pravico donášati priloge, in da mu po § 10. iste postave tega nij treba nobenej gosposkej naznanjati. Urednik je bil nekriv izpoznan!

— (Toča) na Kapli in Valci je škodo učinila 7000 gl.

— (Umrli) je g. Lovro Cajnkar, župnik na Kalobji, 60 let star.

— (V Podbrezji) je umrl ondodni župnik M. Slapnik.

— (Ponarejen bankovec), in sicer desetak, je predložil v Trstu minol teden neki trgovec policiji, ki ga je prejel v svojej prodajalnici. Policija stvar preiskuje.

— (Kam pridemo?) Devetleten fant, sin mašinistov, hotel je v Škorkoli zaradi ne-

kega karanja v vodnjak skočiti. Premalo šibe ia preveč jesti ima gotovo slabe nasledke pri takih smrčevih — pravi po pravici „Ed.“

— (Gorel je boršt) nad Škorkolo blizu Trsta v nedeljo po 9. uri zvečer, da se je le s težko muko pogasil, in ga je več sto štirijaških metrov zgorelo. Ko ne bi bili bližnji kmetje na mah z raznim orodjem priskočili, zgorel bi bil ves gozd. Kakó se je vnelo, prav gotovo nihče ne vé, ali vendar trdijo, da je pal balon s špiritom v gozd, in subo travo zapalil.

— („Riunione Adriatica di Sicurtá.“) V denšnjem listu je natančnejši obris delovanja tega tudi po Kranjskem razširjenega zavarovalnega društva, katerega glavni zastopnik za Kranjsko je ljubljanski trgovec in hišni gospodar g. Perdan. Da društvo deluje jako varno in uspešno, dokazuje najbolj to, da se je dividenda na akcijo, katera je iznašala 1877 l. 42 gl., za l. 1878 pomnožila na 45 gl.

Tutol.
25. julija:
Pri **Stonu**: Schrott iz Trsta. — Beck iz Pulja. — Golč iz Sežane.
Pri **Mališm**: Jukez iz Zagorja. — Lederer iz Dunaja. — Puntšhar iz Celovca. — pl. Giuliani iz Dunaja. — Cvič iz Gradca. Schwarz iz Trsta.
Pri **avstrijskem cesarju**: S-je z Novega mesta. — Jelčič iz Zagreba.
Pri **bavarskem dvoru**: Ziegler iz Ljubna.

Naznanilo.
Čast nama je, naznanjati slavnemu občinstvu, da — ker je nehala firma **Jos. Pipan & Comp.**, katere odgovorna družabnika in kapitalista sva bila podpisana, — osnovala sva na prav takej podlagi in z enakim delokrogom novo trgovsko hišo pod firmo:

Milesich & Dolenc,
in da sva prevzela tudi pobištvo, blago in terjatve zgorej omenjene firme. Razpolagava čez kapital, ki odgovarja takej trgovini, imava tudi potrebne kupčijske znanosti in izkušnje, kar vse nama daje pogum, da ponujava svojo poslužbo na tem trgu slavnemu občinstvu.
Trst, dné 9. julija 1879.
S š spoštovanjem
Milesich & Dolenc.
(306-3)

C. kr. priv. zavarovalna družba

„Riunione Adriatica di Sicurtá“ v Trstu.

V glavnej rednej skupščini dné 16. t. m., katerej je predsedoval glavni vodja g. **Aleksander vitez Daninos**, je bil delničarjem predložen računski sklep za življenska zavarovanja v triletni dobi 1876 — 1878, ter za elementarna zavarovanja v minolem letu z dotičnimi dné 31. decembra 1878 sklenjenimi bilančnimi konti, katere so najprej računski revizorji pregledali in odobrili.

Zaradi obširnosti tega računa, ki se pa **dobiva pri vseh zastopništvih te družbe brezplačno**, omenjamo tu samo glavnih točk.

V ónem delu obširnega poročila, ki govori o življenskih vprašanjih, povdarja vodstvo, da trajni pritisk gospodarstvenih razmer, kakor pri vseh družbah, tako tudi pri „Riunione“ je prouzročil na enej strani, da so oglasi za življensko zavarovanje jako slabo dohajali, na drugej strani pak veliko število storniranj sklenjenih pogodb in odkupljanj police. Novi dohod mej triletno bilančno dobo je znašal gl. 9.041.795 — glavnice in gl. 10.340 — rente v raznih oddelih; v sled zbrisania po storniranju, odkupa, smrti ali prenehanja pogodb, je pa vendar zavarovalni temelj koncem 1878 le neznatno večji, nego koncem prejšnje bilančne dobe.

Dné 31. decembra 1878 še veljavna zavarovanja so znašala:

gl. 18.672.044 — glavnice	} zavarovanj v slučaju smrti.
gl. 15.644 — rentovnih	
gl. 5.021.812 — glavnice	} zavarovanj v slučaju doživenja.
gl. 34.377 — rentovnih	

Reserve, za katere se je skupna svota od gl. 4.638.669 — postavila, presegajo za gl. 437.512 — óne prejšnjega računskega sklepa.

Posebni oddel z dobitnim deležem sklenjenih zavarovanj je donesol dobička gold. 123.394.60, od česar se bode polovica gl. 61.697.30 mej dotične zavarovance razdelila v primeri, kakor so premije vplačali, in sicer se bo ta svota po pravilih družbe „Riunione“ takoj plačala. Druga polovica pak ostane družbi, in za to se je poleg dobička družih kategorij, skupno gl. 164.592 —, vtelesila splošnej bilanci.

Zavarovanja sklenena v raznih elementarnih oddelih (zoper ogenj, točo, transport) leta 1878 so dosegla 982 milijonov goldinarjev na zavarovanih vrednostih in gl. 6.936.267 — na premijah, mej tem, ko so zadnje znašale leta 1877 gold. 6.818.418, več tedaj gl. 118.000 —.

Izplačane škode so znašale gl. 4.287.974 —. Prihranjene reserve za požarna in transportna zavarovanja brojé po odbitku deležev, ki pripadajo na pozavarovanja gl. 6.321.089 —, in sicer v gotovini

Razne vesti.

* (Angleški parnik „Stats of Virginia“) kateri se je pogreznil v morje poleg otoka Sable, je najbrž popolnem izgubljen in ga ne bode moči vzdigniti in popraviti. Pomorščaki so se sicer vsi rešili, ali utonilo je pet otrok in štiri žene.

* (Strela udarila) je dné 15. t. m. v Zahoranu na Češkem okolo petih popoldne iz oblačnega a ne deževnega neba v dimnik nekej hiši, katerega je nekoliko raztrgala, a potem je švigala preko strehe, razbivša mnogo opeke, v dimnik drugega 400 korakov oddaljenega poslopja, od koder je šinila skozi sobo, ukončala steklo na steni viseče podobe, osmodila vrata in naposled ubila kozo v bližnjem blevu.

Epilepsijo (božjast)

zdravi pismeno specialni zdravnik dr. Killisch v Dresden-u (Neustadt). Največje izkustvo, ker je zdravil uže v čez 11.000 slučajih. (156-11)

Naznanilo.

Čast nama je, naznanjati slavnemu občinstvu, da — ker je nehala firma **Jos. Pipan & Comp.**, katere odgovorna družabnika in kapitalista sva bila podpisana, — osnovala sva na prav takej podlagi in z enakim delokrogom novo trgovsko hišo pod firmo:

Milesich & Dolenc,
in da sva prevzela tudi pobištvo, blago in terjatve zgorej omenjene firme. Razpolagava čez kapital, ki odgovarja takej trgovini, imava tudi potrebne kupčijske znanosti in izkušnje, kar vse nama daje pogum, da ponujava svojo poslužbo na tem trgu slavnemu občinstvu.
Trst, dné 9. julija 1879.
S š spoštovanjem
Milesich & Dolenc.
(306-3)

C. kr. priv. zavarovalna družba

„Riunione Adriatica di Sicurtá“ v Trstu.

gl. 1.363.969 —, gl. 4.957.120 — pa v časovnih premijah.

Razen tega se je še specialno reservo za zavarovanja zoper točo povečšalo za gl. 50.000 —, tako da znaša zdaj gl. 300.000 —, akopram nijso dala nikakoršnega dobička.

Vse reserve z óno življenskega oddela znašajo gl. 11.623.422 —; pozavarovalni portfelj pak goldinarjev 991.391 —.

Po odstranjenju raznih rezerv in poplačanju vseh stroškov, ostane od vsega dobiček od goldinarjev 225.690.26, od katerega se je sklenilo po odbitku 20% deleža za dobičkovni rezervni sklad, stroškov družbenega opravišstva in redne svote za hranilno in oskrbovalno blagajno družbenih uradnikov, razdeliti dividendo gl. 45 — za vsako akcijo, ki se bo 21. julija t. l. izplačala.

Omenjena uradniška blagajna ima zdaj skupaj gl. 113.552 —.

Iz sklada obeh bilanc, katerih jedna ima posebe življenski zavarovaniški oddel, druga pa vse ostalo, odlikujejo se posebno ta števila:

Aktiva: gl. 1.980.000 — nedošla vplačanja na akcije, gl. 140.808.51, stanje blagajne (pri vodstvu in glavnih zastopništvih), gl. 907.295.08 pri avstrijskem kreditnem zavodu, hranilnicah in raznih bankirjih naloženi novci, gl. 667.215.41 menjčni portfelj, goldinarjev 2.136.644 — efekti (po obeh specifikacijah), gl. 3.283.900 — poslopja na Dunaju, v Trstu, Budapešti, Brni, Milanu in Benetkah (obteženje gl. 112.000 — se je uže odtegnilo), gl. 111.881.33 posojila na vrednostni papir, gl. 58.830.25 hipotekarna posojila, goldinarjev 4.957.119.75 časovne premije, gl. 556.844 — predplače na police življenskega zavarovanja, goldinarjev 1.133.526.53 saldi vseh generalnih in glavnih agentstev vseh vrst.

Pasiva: gold. 3.300.000 — akcijska glavnica, gold. 363.664.42 dobičkovni in rezervni zakladi, goldinarjev 11.259.758 — premijske reserve, goldinarjev 287.268 — reserve za škodo, gold. 370.185.74 saldi v korist raznim zavarovalnicam.

Ker je glavna skupščina razne predloge in poročila vodstva, v katerem se osobito povdarja jako znatno nadaljno namnoženje rezerv, s posebnim zadovoljstvom na znanje vzela, dal se je vodstvu absolutorij.

Pri volitvah je bil gospod **Favel baron Ralli** namesto umrlega g. **A. M. Petkeja** na novo kot ud vodstva voljen, voljena pa sta bila zopet g. **Adolf Schwachhofer** za revizorja, g. **G. Afenduli** za revizorskega namestnika.

Glavno zastopstvo za Kranjsko ima: gospod **J. Perdan**, trgovec na cesarja Josipovem trgu, broj 13.

Dunajska borza 26. julija.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	66	gl.	70	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	68		20	
Zlata renta . . .	78		65	
1860 drž. posojilo . . .	126		30	
Akcije narodne banke . . .	826		—	
Kreditne akcije . . .	270		50	
London . . .	115		75	
Srebro . . .	—		—	
Napol. . .	9		21	
C. kr. cekini . . .	5		48	
Državne marke . . .	56		75	

Zahvala.

Vsem sorodnikom, znancom in prijateljem, kateri so našo nam nepozabljivo hčer, sestro, oziroma svakinjo

Rozo Klabučar,

spremili do groba, izreka najtoplejšo zahvalo

(341)

žalujoča rodbina.

Koncipijent,

letos ali lani absolviran jurist dobi takoj službo v odvetniški pisarni **dr. Papeža** v Ljubljani. (340—1)

Janez A. Petritsch,

trgovina s kratkim in nürnbergskim blagom v Ljubljani,

gledališčne ulice št. 3.

priloga kot posebnost v toaletnih stvarih osebno pravo angleško mnilo od glicerina in pravo angleško ekonomično mnilo. Papirerijo, pisane, papir, peresnike, svinčnike, risavke, peresa i. t. d. Stvari za kadenje: cevke za smodke, pipe od bele prsti, ilovice, lesa, kameniške in uhacijske pipe in cevke za pipe. Gumbi za manšete in garniture. Petroleum-ske hranilne sveče. Tičniki vsake velikosti. Obedna priprava od cinkovega jekla za obed, desert in kavo. Žepni nožiči in škarje. Portebouri, denarniki, patentirane torbice, listnice in torbice za smodke. Škatljice za tobak. Podstavki (tase). Volna, cvilen, preja, gumbi in druge malenkosti, ter vse stvari v to stroko spadajoče po najnižji ceni. Naročila se bodo točno in solidno izvršila. (334—1)

Stare železniške šine

za zidanje mostov in hiš, najboljše in frišno

apno od cementa

v ceno prodajata (327—2)

Wogg in Radakovic,

trgovina z železom „zum gold. Anker“ v Celju.

Lepe in po ceni

klobuke in čepke,

kakor tudi

kožuhovino

prodaja

Anton Krejči,

v Ljubljani, na kongresnem trgu na ogli gledališčne ulice. (285—6)

Za čiščenje in izboljšanje vina

najboljše, najhitrejše in najcenejše sredstvo je

prava francoska žolca.

To, kakor tudi prosti navod, kako se rabi, dobi se zmirom z osebnim ali poštanim naročilom pri **A. Hartmannu** v Ljubljani, v Luka Tavčarjevi hiši. (330—2)

Najsijajnejši uspeh zagotavljam. Troški za čiščenje znašajo za vsak hektoliter 4½ kr.

Pisarna (331—2)

dr. Josipa Serneca

odvetnika v Celju,

se je preselila iz Costajeve hiše

v Humerjevo hišo v poštni ulici.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

„SLAVIJA“

vzajemno-zavarovalna banka v Pragi.

Vabilo

k prvemu ustanovljajočemu občnemu zboru zastopnikov

vzajemno-zavarovalne banke „Slavije“

v Pragi,

kateri bo zboroval

v nedeljo dne 10. avgusta 1879 ob 10. uri dopoldne v hiši banke „Slavije“ na Senovážném náměstí št. p. 978—II. (339)

PROGRAM:

Volitev šestero členov in šestero namestnikov v upravni odbor zastopniškega pokojninskega zavoda.

Izpisek iz pravil zastopniškega pokojninskega zavoda:

Čl. 15. Upravni odbor zastopniškega pokojninskega zavoda „Slavije“.

Neposredno upravo pokojninskega fonda oskrbuje poseben odbor, ki obstoji:

- iz enega člana upravnega svetovništva, katerega poslednje iz svoje srede izvoli;
- iz uradujočega ravnatelja in glavnega tajnika;
- iz šestih poverjenikov, katere udeležniki pokojninskega fonda iz svoje srede izvolijo.

Razen tega voli se za vsacega poverjenika še namestnik, vseh skupaj torej šest, kateri morajo vsi v Pragi ali pa v njene najbližje okolice stanovati.

Ti namestniki zastopajo prave odborne člene, ko bi utegnili biti zadržani.

Poverjeniki se volijo vselej za tri leta v občnem zboru udeležnikov, ki se v ta namen vsaka tri leta skliče; člen upravnega svetovništva pa se voli vselej za eno leto, ko se upravno svetovništvo konstituira.

Člen upravnega svetovništva predsedata odborovim sejam pokojninskega fonda in odločuje, kadar je enako glasov v odboru, s svojim glasom. Ko bi bil on zadržan, nadomeščuje ga uradujoči ravnatelj z isto pravico.

Odbor odločuje s prosto večino glasov in more veljavno sklepati, ako so razen predsednika navzoči vsaj štirje člani odbora, ki so jih volili udeležniki, ali pa ako je navzočih enako število namestnikov.

Čl. 16. Delokrog upravnega odbora.

Odborova naloga je:

- da skrbi za redno uplačevanje deležniških donosov in pravilno računanje fonda;
- da stavi predloge, kako bi se fond najkoristneje na obresti nalagal, da se pomnoži;
- da ima stalen pregled fondovega premoženja;
- da podaja letna sporočila o stanju premoženja pokojninskega fonda upravnemu svetovilstvu in udeležnikom;
- da pretresa prošnje za pokojnine, denarne odškodnine in podpore, ki so bile pokojninskemu zavodu izročene;
- da odločuje o prošnjah zastopnikov, ki so že čez 55 let stari in o prošnjah, ki so bile uložene na podlagi čl. 7. od tistih zastopnikov, ki služijo dalje kot pet let;
- da odločuje o upravnih stroških, ki se imajo pokrivati iz pokojninskega fonda.

O vseh teh zadevah ima odbor dolžnost in pravico staviti upravnemu svetovilstvu predloge, o katerih more poslednje veljavno sklepati v okviru navzočih pravil.

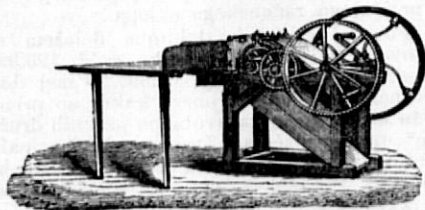
Poljedelske mašine

in sicer:

(323—2)

mlatilnice ročne in z gonjačem (Göppl) za 1—8 konjskih ali volovskih močij, mašine za čiščenje žita, za turšico lušiti, škoporeznice, reporeznice in trombe za gnojnice i. t. d. i. t. d.

Najnovejši in zdatno izboljšanega izdelka

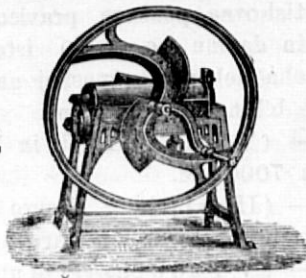

Ročna mlatilnica.

po

znižanih cenah

pri

Škoporeznica.

JOH. G. WINKLER-ju,

prodaja železnine

v Ljubljani,

pred Križanki.

Ilustrirani cenilniki se pošljejo brezplačno in prosti poštnine.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.